



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |              |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------------|
| Materia               | Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |              |
| Código                | O02M143V03210                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |       |              |
| Titulación            | Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |              |
| Descritores           | Creditos ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
|                       | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | OP     | 1     | 2c           |
| Lingua de impartición | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |              |
| Departamento          | Dpto. Externo Historia, arte e xeografía                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |       |              |
| Coordinador/a         | Comendador Rey, Beatriz Pilar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |       |              |
| Profesorado           | Ayán Vila, Jorge Miguel<br>Comendador Rey, Beatriz Pilar<br>Vázquez Mato, Martín Xosé                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |              |
| Correo-e              | beacomendador@uvigo.es                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |              |
| Web                   | <a href="http://faitic.uvigo.es">http://faitic.uvigo.es</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |       |              |
| Descrición xeral      | Esta asignatura ten como obxectivo capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio cultural. Su papel básico es dotar al alumno/a de los conocimientos teóricos y metodológicos básicos para esbozar y dirigir proyectos de musealización y diseñar campañas de promoción y difusión del mismo. |        |       |              |

## Competencias

|        |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Código |                                                                                                                                                                                                                                                  |
| A1     | Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                              |
| B1     | Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.                    |
| C8     | Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.                                                                                                                     |
| C14    | Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.                                                                                    |
| D3     | Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                      |
| D6     | Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados |

## Resultados de aprendizaxe

|                                                                                                                                                             |                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| Resultados previstos na materia                                                                                                                             | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
| Capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio. | A1<br>B1<br>C8<br>C14<br>D3<br>D6     |

| <b>Contidos</b>                                                                     |                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tema                                                                                |                                                                                                                           |
| 1. Introducción á difusión do PC                                                    | 1.1 Introducción xeral á materia<br>1.2 Difusión directa e indirecta. Criterios xerais<br>1.3 Difusión e/ou socialización |
| 2. Introducción á Interpretación Patrimonial                                        | 2.1 Principios, métodos e técnicas<br>2.2 Patrimonio: posibilidades interpretativas e oportunidades                       |
| 3. Educación e socialización do Patrimonio. Oportunidades dunha proposta proactiva. | 3.1 Educación e socialización<br>3.2 Socialización<br>3.2 Proxectos de socialización                                      |
| 4. Estudo de casos: experiencias e propostas                                        | Estudo de casos: experiencias e propostas                                                                                 |

| <b>Planificación</b>                |               |                    |              |
|-------------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
|                                     | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
| Actividades introdutorias           | 1             | 0                  | 1            |
| Eventos científicos                 | 2             | 0                  | 2            |
| Titoría en grupo                    | 2             | 0                  | 2            |
| Estudo de casos                     | 0             | 14                 | 14           |
| Resolución de problemas             | 0             | 15                 | 15           |
| Estudo previo                       | 0             | 10                 | 10           |
| Prácticas autónomas a través de TIC | 0             | 4                  | 4            |
| Traballo tutelado                   | 0             | 15                 | 15           |
| Exame de preguntas obxectivas       | 0             | 1                  | 1            |
| Traballo                            | 1             | 0                  | 1            |
| Resolución de problemas             | 0             | 10                 | 10           |

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

| <b>Metodoloxía docente</b>          |                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | Descrición                                                                                                                                                                                                                                |
| Actividades introdutorias           | Sesión encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura: os contados teóricos e os materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e as probas de avaliación.                     |
| Eventos científicos                 | Participación de poñentes para a presentación de casos e experiencias.                                                                                                                                                                    |
| Titoría en grupo                    | Sesións que os alumnos/as manteñen co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.                                                                                    |
| Estudo de casos                     | Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnosticarlo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos á realidade. |
| Resolución de problemas             | Resolución de problemas ou exercicios a partir do planteamiento de lecturas obrigatorias e dunha serie de cuestións orientativas planteadas polo profesor a través de medios telemáticos.                                                 |
| Estudo previo                       | Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas e actividades diversas.                                                                                                                                                    |
| Prácticas autónomas a través de TIC | Outras actividades de forma autónoma a través de medios telemáticos (chats, debates, wikis, etc..)                                                                                                                                        |
| Traballo tutelado                   | O estudante desenvolve e presenta os resultados obtidos sobre o proceso de interpretación e novos modos de xestión patrimonial. O alumno/a debe realizar de forma autónoma unha parte da análise e participar nun entorno colaborativo.   |

| <b>Atención personalizada</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías                  | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Titoría en grupo              | Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas.                                                                                                                                                                                           |
| Estudo de casos               | A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.                                                                                                     |
| Probas                        | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Traballo                      | A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal dos traballos sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico. |
| Resolución de problemas       | Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.                   |

| <b>Avaliación</b>             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |                                       |    |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------|----|
|                               | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |    |
| Exame de preguntas obxectivas | Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con distintas alternativas de resposta. Dotar ao alumnado dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para esbozar e dirixir proxectos de musealización e diseñar campañas de promoción e difusión do mesmo. | 20            | B1                                    | C8 |
| Traballo                      | Traballos e proxectos orientados a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.                                                                                                            | 50            |                                       | D3 |
| Resolución de problemas       | Valorarase a participación activa nas distintas actividades por medios telemáticos de cara a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación do coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.                                                  | 30            |                                       |    |

### **Outros comentarios sobre a Avaliación**

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. Se se aprobou a primeira convocatoria, xa non será posible presentarse para mellorar nota na segunda.

### **Bibliografía. Fontes de información**

#### **Bibliografía Básica**

Ballart, J., **Gestión del Patrimonio Cultural**, Ariel, 2008

Calaf, R., **Didáctica del Patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos**, Trea, 2008

Fontal Merillas, O (coord.), **La educación patrimonial: del patrimonio a las personas**, Trea, 2013

López Mechero-Bendicho, V.M., **Manual para la puesta en valor del patrimonio arqueológico al aire libre**, Trea, 2012

Rico, J.C., **Manual práctico de museología, museografía y técnicas expositivas**, Sílex, 2012

Santacana, J., Serrat, N. (coords.), **Museografía Didáctica**, Ariel, 2005

Morales, J., **Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante**, Junta de Andalucía, Consejería de Cultura, 2001

#### **Bibliografía Complementaria**

VVAA, **Arqueologías sociales, Arqueología en sociedad. Actas de las VII Jornadas de Jóvenes en Investigación Arqueológica**, Revista Arkeogazte, Anexo 1, 2015

### **Recomendacións**

#### **Materias que continúan o temario**

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

#### **Materias que se recomenda cursar simultaneamente**

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

### **Outros comentarios**

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Coa finalidade de complementar a actividade docente, aportaranse diversos recursos (materiais audiovisuais, documentos, enlaces, etc) a través da plataforma de teledocencia.